

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto, (za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S priloga:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 15.

V Ljubljani, dne 9. aprila 1914.

Leto XXVII.

Plazovi.

Zadnjo soboto se je pri deželnem sodišču v Ljubljani končala obravnava proti načelnstvu faliranega Agro-Merkurja. Dobili so bivši deželni poslanec Lenarčič, ki je bil predsednik, štiri mesece, dr. Žerjav in Rožman tudi štiri, Bayer, bivši direktor Kmečke posojilnice dva, ju d Kohen, ki so ga imeli najetega za kupčije v Trstu, pa pet mesecev. Dolgov se je izkazalo več nego premoženja nad 700.000 K, samo pri Zvezi slovenskih zadrug je nepokritega dolga nad 500.000 K. Obsojenci bodo morali to plačati; ker od drugih ne bo kaj dobiti, bo šlo večinoma vse iz Lenarčičevega žepa. Štirje liberalci in en jud — na štiri liberalce en jud ko vedno — so bili na zatožni klopi; zoper nje so pa pritiskali tudi sami liberalci; najbolj je načelnik liberalne stranke dr. Tavčar tlačil v obsodbo svojega deželnozborskega tovariša in najodločnejšega strankinega pristaša Lenarčiča. Dr. Tekavčič in drugi liberalci so pa z dr. Tavčarjem vred tudi napadali dr. Žerjava, češ da se je vtikal in stvari, ki jih ni razumel. Ko gre za denar, neh. pri liberalcu vse — prijateljstvo, strankarstvo, pravičnost.

Naša liberalna kompanija je res pomalan grob. Namaže si ga z vsemi barvami in marsikdo, ki bere in poslušaja liberalce, se da preslepiti. Toda časih se ta grob vendarle odpre in iz njega prismrdi ostudna trohnoba, ki v pametnem in poštenem človeku vzbudi samo eno misel: »Skup, kar nas je, ki jim je ljudstvo še kaj mar, in ne odnehajmo, dokler ne zasujemo liberalne mrhovine tako globoko, da ne bo več okuževala slovenske zemlje.«

Slovenski kmet, spomni se polpreteklih dni! Završalo je po naši domo-

vini, da je vstal nov prerok, ki bo rešil kmeta »klerikalnega jarma«. Od kraja do kraja, od ene gostilne do druge je romal dr. Žerjav in pridigoval tiste nauke, ki jih je v dejanju zvrševala naša stranka, o posojilnicah, zadrugah, o kmečkem združevanju seveda na liberalni podlagi. To so ga slavili liberalni listi in dr. Tavčar je mlaskal veselja, ko je videl, da se tupatam ljudi prijemlje dr. Žerjavova beseda. Ko bi se bilo posrečilo, kar se je s tolikim šumom začelo, bi bil danes dr. Žerjav na vrhu in dr. Tavčar bi ga slavil in liberalci bi mu zažigali kresove. Prišlo je drugače. Zadrug, ki jih je ustanovil, ni domala nič več; padle so. Zvezi slovenskih zadrug more podaljšati svoje življenje samo z dr. Lenarčičevimi stotisočaki, zavoljo katerih je bilo treba njega in tovariše spraviti v luknjo. Agro-Merkur je žalostno poginil in sedmina za njim se je pričela v sodni dvorani in se bo končala v ječi.

Naš kmet, in sicer v prvi vrsti tisti, kateri se je dal zapeljati liberalnemu miganju, ima nov nauk, ki ga je liberalna stranka že nešteto krat podala, da je namreč popolnoma nemogoče, da bi liberalci za kmeta kaj koristnega storili, ali tudi le nameravali. Liberalni kmet, odpri oči in vagaj na eni strani vodiško Johanco, na drugi nesrečno Glavno posojilnico, na eni napovedovani kant kranjske dežele, na drugi dejanski kant Agro-Merkurja in njegove žalostne posledice. Odpri oči in povej: Kje so sleparijske in hinavske Johance, ki sejejo nesrečo, kamor pridejo, ki za njimi plačejo obubožani zapeljanci in se zapirajo za nesrečnimi žrtvami ječe? Če imaš še kaj sramu, odgovori si: Kje so Johance, kje so kanti?

Štiri glavne poizkuse imamo iz zadnjih 15 let, ko je šla liberalna Jo-

hanca na kmete. Prvič, ko je hotela razriti kmete, češ da hoče naša stran-ka razbiti kmetijsko družbo. Sleparica! Šlo je samo za to, da Knezi in Tavčarji ne bi gospodarili po ti družbi nad kmetom, šlo je za to, da je kmet gospodar v družbi, ki je samo njemu namenjena. Naš kmet je pokazal fige liberalni Johanci, ki je obula kmečke škornje in sanjarila o prikaznih, v kakšni nevarnosti je kmetijska družba.

Drugič je ob času obstrukcije v deželnem zboru ob boju za kmečke pravice pricvetela Johanca v podobi neodvisne kmečke stranke. Hotela je ubiti kmečki upor proti volivni krivici, boj za to, da bi kmet postal gospodar v deželi, ki jo vzdržuje s svojim mesom in s svojo krvjo, ki jo ljubi s svojo dušo, ki jo ohranja s svojimi žulji in svojo vero. Ni je poslušal sleparske Johance — in zmagal je.

V tretje je začela cediti telečjo kri liberalna Johanca v podobi liberalnih kmečkih zadrug in društev. Dr. Žerjav jo je vodil krog po svetu in vsi liberalni muzikantje so ji godli na pot. Mlad, navdušen je hotel vltiti v liberalno mrhovino novega življenja. Revež! zadnjo soboto je konečno dognal, da stare mumije niso za na trg čvrstega življenja. Žrtvoval se je v svoji usodni zmoti, ko je mislil, da ima kaj mož okrog sebe, pa je nazadnje ostal sam in krog njega same Johance.

In zdaj? Stoji še Ribnikar, mestni poslanec, ki hoče imeti za živino odprte meje na Balkan, ki podira živinorejske tečaje, obenem pa kmeta združuje v novo stranko proti nam. Samo on še pleše liberalne polke pred kmeti in veselo, brezozirno pretirava, prerokuje in farba. On ni Johanca ni ne zviti, ne razumen dovolj. Naš kmet ga pozna in se mu smeje. Njegova pot ni žalostna; ne bo se končala v bojih, ne v sod-

ni dvoran! V zabavo je zdravim ljudem predpusna burka, komedija. Pomlad gre v deželo, pomlad tudi v našo stranko. Plazovi so vzeli liberalne organizacije; mrz in škripanje je tam. Pri nas pa cvetje in petje. Pojmo na delo!

Kdo bo plačeval zvišane deželne naklade?

Kakor znano, je dež. zbor kranjski v zadnjem zasedanju sklenil zakon, s katerim se je deželna doklada na pridobnino I., II., III. razreda zvišala od dosedanjih 40% za 35%, na ono IV. razreda pa kakor na realne doklade, t. j. na hišnonajemniški, hišnorazredni in zemljiški davek pa le za 15%. S tem je uvedla S. L. S. važno temeljno načelo v davčno zakonodajo, da pade večina davčnih bremen na premožne sloje in se varujeta kmet in obrtnik. Zanimivo je torej pogledati, kakšen bo učinek tega sklepa v številkah.

Pridobnina, ki je podvržena 75% dokladi, se deli v

1. splošno pridobnino I., II., in III. razreda, ki znaša za celo deželo 264.000 kron.

2. posebno pridobnino, ki je plačati od javnih (javni računodajji podvrženih) podjetij (to so banke, trgovske, akcijske družbe itd.) in ki znaša za celo deželo 800.600 K.

Skupna vsota 75% deželni dokladi podvržene državne pridobnine 1 milijon 64.600 K.

Od pridobnine a d 1. se plača v Ljubljani vsota 117.400 K, tedaj 75% deželna doklada 88.050 K.

Ta doklada zadene tiste tovarnarje, obrtnike, trgovce, advokate, notarje, ki plačujejo več kot 60 K letne pridobnine.

Ker so 40% deželne doklade plačevali že doslej, to je 46.960 K, znaša ves povišek, ki zadene te ljubljanske pridobnarje 41.090 K.

Malih obrtniki pa, ki plačajo kvečjemu 60 K državne pridobnine, so podvrženi le 55% deželni dokladi.

Ti obrtniki plačajo v Ljubljani državne pridobnine skupaj 22.200 K, tedaj znaša 55% deželna doklada malih ljubljanskih obrtnikov skupaj 12.210 kron. Doslej so plačevali ti obrtniki 40% deželno doklado v skupnem znesku 8.880 K, tedaj znaša ves povišek za te obrtnike vse skupaj 3.330 K.

Vsi ljubljanski zasebni pridobnarji skupaj (tovarnarji, trgovci, obrtniki, advokati, notarji, agenti itd.) plačujejo tedaj od letos naprej na deželni dokladi za 41.090 K in 3.330 K, tedaj skupaj za 44.420 K, reci: štirinštiridesettisoč štiristodvajset kron več kakor so plačevali do vštetelega leta 1913.

To je povišek, ki zadene pri pridobnini ljubljansko meščanstvo, in sicer smelo trdimo za 5/6 zelo premožne sloje: velike trgovce, tovarnarje, advo-

kate in notarje, ki poviška v resnici prav nič ne občutijo odnosno ga prav lahko plačajo.

Uvodom navedene številke kažejo, da pretežni del 75% dokladi podvržene pridobnine plačajo javni računodajji podvržena podjetja.

Ta podjetja — železnice, banke, delniške družbe itd. — plačajo na cellem Kranjskem pridobnine 800.600 K. Od te vsote se plača v Ljubljani skupaj 404.300 K. Od tega »ljubljankega« deleža pa plača samo sedem podjetij skupaj 374.235 K, med njimi n. pr. sama južna železnica 203.119 K, državna železnica 58.161 K, ljubljanska kreditna banka 54.334 K itd.

Ta pridobnina odnosno nanjo spadata doklada meščanov prav nič ne zadene, razun tiste, ki so n. pr. upravnih svetniki kake banke, ker se jim utegnejo nekoliko zmanjšati tantijeme. Kdo se zmeni za te vrste »žrtve?« Ali ni v javnem interesu, da se ta podjetja pritegnejo močnejše kot doslej k prispevanju za deželne potrebe? Kateri ljudski poslanec se drzne, braniti veliki mednarodni, večinoma židovski kapital pred višjim obdavčenjem za deželne, obče koristne namene?

Samo 10 podjetij v deželi plača državne pridobnine 700.000 K, vsa javna (javni računodajji podvržena) podjetja na Kranjskem pa kakor rečeno 800.600 kron, tedaj 75% deželne doklade 600 tisoč 450 K in ker so že prej plačevali 40% deželno doklado v znesku 320.240 kron, bodo odslej plačali za deželne potrebe za 280.210 K več kot popred.

Od te zadnje vsote bo plačevala n. pr. sama južna železnica (vsota njene pridobnine v celi deželi je 270.826 kron) 94.789 K, državna železnica (vsota njene pridobnine v celi deželi 77.584 K) 27.141 K, idrijski državni rudnik 55.926 K, ljubljanska kreditna banka 19.016 K itd.

Jasno je torej za vsakega, komur ni liberalno časopisje zmešalo možgan, da je s to davčno preuredbo S. L. S. napravila za socialni razvoj manj premožnih slojev naravnost delo izrednega pomena in s tem pokazala tudi državi, v kakšni smeri naj se izvede vsa naša davčna preosnova, ki je edino pravična v načelu, da obdavči one, ki lahko plačajo, varuje pa one, ki težko plačajo.

Proti tej preosnovi so protestirali liberalci v zbornici, po shodih in po ministrstvih, mi pa bomo poskrbeli, da ljudstvo s številkami v rokah izve, kje so doma njegovi prijatelji, kje pa njegovi sovražniki.

Na dan naša slovenska vojska!

Ali Vam ni utripalo srce, ko ste v času prve balkanske vojske čitali, kako so naši bratje na jugu žrtvovali prav vse za krst častni, za svobodo zlato, za

osvobojenje bratov, ki so še trpeli pod zatiralci. Ne samo vse imetje, tudi kri svojo, življenje svoje in svojih najdražjih so radi žrtvovali domovini. Ta požrtvovalnost je rodila uspehe, katerim se je čudil svet.

Slovenci! Letos praznujemo imeniten jubilej, jubilej nekdanje veljave slovenskega ljudstva, v prvi vrsti slovenskega kmeta, ki je pred 500 leti zadnjikrat v domačem jeziku vmeščal na Gosposvetskem polju svoje vojvode. Spomin na ta čas mora proslaviti ves naš narod, da mu ob spominu na stare srečne čase zraste nova volja in ž njeno nova moč.

Spomin na 500 letnico moči slovenskega ljudstva praznujemo v boju s krutimi našimi nasprotniki. Nekrvav je ta boj, pa vendar nam v njem močnejši nasprotnik ugrabi mnogo, mnogo slovenskih duš. Vsi se moramo zato kakor v vojski strniti v neprodimo četo, ki bo stala kakor zid na slovenski zemlji in branila vsako ped slovenske meje. V tem bodimo si vsi bratje in sestre, ki hočemo braniti rodni krov.

Naša armada se imenuje »Slovenska Straža«. Ta je prevzela nalogo, da z modrim, a odločnim nastopom odbija narodnega sovražnika povsod, kjer sili v našo domovino. Vsaka vojska pa potrebuje sredstev. Ta sredstva zberimo Slovenci in Slovenke ob 500 letnici vmeščanja slovenskih vojvod. Kako naj izvršimo to? Vsak bralec, vsaka bralka »Domoljuba« naj prostovoljno prevzame požrtvovalno delo za našo narodno vojsko. Zberimo tej vojski, ki rešuje slovenske duše veri in domovini, jubilejni dar naročnikov »Domoljuba«. Zato pa mora vsak naš naročnik in vsaka naša naročnica res nekaj storiti! Pokažimo, da »Domoljub« ni zaman budil narodne zavesti. Kako so naši južni bratje in naše južne sestre celo v hudi zimi hiteli od sela do sela buditi vse k delu za očetnjava. Mi Vas ne kličemo v krvav boj, a prosimo Vas, da storite nekaj, kar stori vsak lahko, ako se enkrat na leto v nedeljo odreče pijači ali drugim izdatkom za lepoticje in take stvari, ki jih lahko pogreša. Nedelje in praznike meseca aprila porabimo v to, da vsak izmed nas, pa prav vsak, nabere vsoto okoli svojih znancev, katero pošljite potem ali naravnost na naslov: »Slovenska Straža« v Ljubljani ali pa to izročite onemu, ki za vas naroča »Domoljuba«, da on pošlje. Vsak in vsaka izmed nas ima vsaj toliko znancev in znank, da vsaj in vsaka lahko nabere vsaj 1 K. Kdor nabere več, se bo še bolj izkazal in zaslužil še večje priznanje.

Slovenci in Slovenke, mladeniči in dekleta, možje in žene, Vaša narodna čast naj bo, da se v mesecu aprilu prav vsi posvetite temu delu. Važno delo imamo izvršiti na štajerski slovenski meji. Kar bode te nabrali, nabrali bode te zato, da ustavimo prodiranje Nemcev v našo lepo slovensko zemljo.

Zato na dan naša slovenska vojska — za mili dom in očetnjava!

Političen pregled

OBČINSKE VOLITVE V GORICI.

Dne 2. aprila je volil drugi razred občinskega sveta. Slovenci so dobili po 288 glasov, Lahi in Nemci pa po 582 glasov. Lahi so izvolili v ta razred tudi dva Nemca. V prvem razredu so dobili Lahi po 350 glasov, Slovenci do 149 glasov.

VELIKI DOLGOVI.

Občinski svet mesta Trst je sklenil najeti posojilo 44 milijonov. Prebivalci mesta Trst bodo naredili kisle obraze k tem dolgovom, plačevali pa bodo enkrat tako, da bodo kar črni.

CELOVŠKI ŠKOF IZVOLJEN ZA NADŠKOFA V SOLNOGRADU.

Solnograški kanoniki so izvolili za solnograškega nadškofa dr. Boltežarja Kaltnerja, škofa v Celovcu. Dr. Kaltner je bil v Celovcu komaj tri leta. Kdo bo imenovan za novega škofa v Celovcu, ne vemo. Pod to škofijo spada tudi 100 tisoč Slovencev. Žalibog, da ne slišijo nikdar svojih škofov, ker ne znajo slovensko. Upamo, da se bodo pri imenovanju novega škofa oblasti na to ozirale.

AVSTRIJSKI OROŽNIKI SPRAVLJAJO FANTE V AMERIKO.

V Galiciji so prišli na sled novemu škandalu. Zadnje leto so spravili gališki orožniki blizu 18 tisoč vojaščini podvrženih fantov v Ameriko, seveda proti primerni odškodnini v kronah. Orožniki so fante še spremljali in jim šli na roko povsod, da so jo fantje ložje popihali. Aretirali so 10 orožnikov, trije so se pa ustrelili, ko so jih hoteli prijeti.

RUMUNI GROZE AVSTRIJI.

Preteklo nedeljo je bila v glavnem mestu Rumunije, v Bukareštu, velika demonstracija proti Avstriji. Priredili so velik shod, na katerega je prišlo do 4000 zborovalcev. Govorniki so silovito udrihali čez našo državo, posebno čez Madjare, ki Rumune zatirajo. Govorili so vseučiliški profesorji, generali in častniki. Poudarjali so, da bodo Rumuni z Madjari že obračunali, in sicer z ognjem in s topovi. Tudi Avstriji da bo rumunska armada pokazala, kaj se pravi voljo in pravice rumunskega naroda vpoštevati. Madjare so imenovali »narod samih norcev«. Rumunski bataljoni da bodo kmalu marširali na Ogrsko. Po shodu so šli zborovalci pred palačo ruskega poslanika in zapeli rumunsko himno. nato so hoteli po ulicah pred hišo avstrijskega poslanika kričati in razgrajati, a jih je policija ustavila. Končno so se razšli med navdušenimi vzkliki proti Avstriji. Tako bo treba tudi mejo proti Rumuniji zavarovati.

BOGATA DOTA.

Rumunski princ Karol bo vzel v zakon Olgo Nikolajevno, najstarejšo hčer ruskega carja. Za doto bo prinesla Olga

Rumuniji pokrajino Besarabijo, ki meri 45.630 km² in šteje 1.500.000 ljudi. Besarabija je 4½krat večja od Kranjske in je po prebivalstvu čisto rumunska. Glavno mesto je Kičenev, ki šteje 180 tisoč ljudi. Lepa dota!

MACEDONSKI KATOLIČANI.

»Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« (Ljubljana) je iz Macedonije prejelo več zelo zanimivih in zanesljivih poročil.

V sedanji grški Macedoniji je bilo pred enim letom še 22 katoliških župnij in misijonskih postaj; sedaj so pa ostale le še štiri, namreč Solun (Zeitenlik), Janica, Paliorci (evharistinke) in Jünčite (Jundžilar). A tudi v teh bulgarskih katoliških župnijah se število katoličanov vedno bolj krči, ker se katoličani vedno izseljujejo. V Kukušu, nekdanjem središču macedonskih katoličanov, kmalu ne bo več nobenega

katoliškega Bulgara; sedaj jih je morebiti še nekoliko nad 50 duš. V Janici je bilo za katoličane nekoliko časa ugodno, ker je bila ondotna katoliška šola edina bulgarska šola v grški Macedoniji. Toda po novem letu so Grki v katoliški šoli, nastanili vojake, katol. Bulgare pa silijo pošiljati svoje otroke v grške šole. Grška nasilnost je tako velika, da še vedno prihajajo bulgarski begunci iz grške Macedonije. V grški Macedoniji, kjer delujejo usmiljenke in lazaristi, je ostala komaj desetina vseh nekdanjih katoličanov, a tudi to številce se bo najbrže še zmanjšalo.

V srbskem delu Macedonije ni veliko bolje. Bulgarski dnevnik »Utro« je objavil pismo nekega francoskega katoličana iz Bitolja. Ta piše, da Srbi postopajo z Bulgari mnogo bolj grozovito kakor so postopali Turki. V Bitolju je več bulgarskih družin prestopilo

h katoliški cerkvi, da bi tako rešili svojo narodnost; 38 družin so uradno priznali za katoliške. Toda kljub posredovanju tujih konzulov Srbi vedno preganjajo katoličane. Neki ugledni diplomat, ki se je vrnil iz Beograda, je izjavil, da katoličani ne morejo od Srbov ničesar pričakovati, ker od kralja pa do zadnjega Srba nihče noče v Srbiji priznati druge narodnosti in vere kakor srbsko.

Bulgarski katoličani iz sedanje grške Macedonije so po večini zbežali v staro in novo Bulgarijo; največ jih je okoli Strumice. Tam deluje bulgarski katoliški duhovnik Ciprijan Delianin, ki nam piše, da se nahajajo macedonski katoličani v novi Bulgariji v skrajni revščini. Protestantje delijo podporo bulgarskim beguncem ter zraven agitirajo za protestantizem, za katoličane se pa skoraj nič ne stori. Vendar se med razkolnimi Bulgari še vedno opazuje katoliško gibanje in dalo bi se veliko doseči, ako bi se katoličani iz zahodne Evrope bolj zanimali za bulgarske katoličane.

V JUŽNI ALBANIJI TEČE KRI.

Novi vladar Albancev, princ Wied, ima že vojsko, četudi vlada komaj mesec dni. V južni Albaniji je blizu 100.000 Grkov, se sami imenujejo Epiroti. Ti nočejo priznati novega kralja in nove vlade in zato so se uprli. Nastopajo v velikih četah, »svetih bataljonih«, in organizirajo celo vojsko proti Albaniji. Pomagajo jim pri tem grški vojaki in častniki. Uporniki imajo topove in brzostrelne puške. V oblasti imajo dve mesti: Santaquaranta in pa Korico. — Princ Wied bi rad udaril, pa nima vojske. Za enkrat se ustavljajo grškim puntarjem samo albanski žandarji pod poveljstvom nizozemskih častnikov. Slika nam kaže novega albanskega vladarja, ki je izbran za kneza albanskega.

POIZKUSNA MOBILIZACIJA V RUSIJI SE JE ZAČELA.

Poizkusna mobilizacija se je začela 2. t. m. po celem carstvu. Od povsod prihajajo v velikih masah rezervisti. Do 15. aprila se bo v evropski Rusiji mobiliziralo 510.000 rezervistov. Vaje bodo trajale od 14 dni do štiri tedne.

VEČNA VOJSKA V MEHIKI.

Mehikanci ali kakor jim pravijo naši ljudje Mohikanci so čudni ljudje. Vojska jim je vsakdanji kruh. Pri nas v Evropi so vojske nekaj redkega, tam so nekaj vsakdanjega. V Mehiki je večna vojska med vladnimi vojaki in puntarji. Enkrat so na vrhu puntarji, enkrat državni vojaki. Tako se menjavajo tudi predsedniki te bojevitve republike. Dne 29. marca je bila huda bitka za mesto Torreo. Padlo je, kakor poročajo, 900 puntarjev; izgube vladnih čet pa cenijo na 2000 mož. Puntarji vjete republikanske častnike kar streljajo kakor mačke, če jim ne prisežejo zvestobe!

Listek

Velikonočna zgodba.

Spisal Zv. Kosem.

Praznično oblečeni, vsi veseli, ta in oni dolgo viržinko v ustih, so se košatili fantje ob obzidju, ki je v velikem krogu obdajalo pokopališče s cerkvijo vred, in so gledali globoko podse na strmo pot, po kateri so venomer dohajali farani.

Še precj časa je bilo do procesije, zato je hodil vsakdo kolikor mogoče zložno navkreber proti cerkvi; v svežem jutranjem zraku so se svetila lica vseh kakor omita z roso; nedeljske so bile kretnje deklet, ki so se v gručah, vse belooblečene, šumoma gnetle skozi ozka obzidna vrata na pokopališče in hitele takoj v cerkev.

Slavnostno so potrkvavali z visokih lin velikonočni zvonovi. Vedno bolj svečano so doneli; visoko z lin je strmelo troje začudenih obrazov dol na pokopališče, ki se je polnilo čudovito hitro z možmi, fanti in dekleti.

Blizu obzidnega vhoda so že stali v dolgi vrsti šolarji, za njimi šolarke, vse v belih oblekah, v lepo spletenih lasih ljubke pentlje; prvi šolar, bržčas vzor in cdlika izmed vseh otrok, je držal v roki lepo majhno bandero; kraj šolarjev je hodil semintja učitelj in nadzoroval z resnim, strogim obrazom svojo čredo. Vse križem pokopališča, od obzidja do cerkve, je nemirno šumelo, čulo se je radostno govorjenje, tuintam zvonek, presekan smeh; za hip molk, kakor da je dahnila strupena sapa med množico; ali takoj za tem je zašumelo in zavalovalo še bolj vse do velikih odprtih cerkvenih vrat. Naglo je potekal čas. Že ni bilo nič več daleč do prvega največjega svečanega trenutka, že je bila ura v zvoniku s počasnimi, zamolklimi udarci šest. Samo še kak zakasnel mož je hitel po poti navzgor, in le še kaka postarna ženica, z velikim, rdeče obrezanim molitvenikom pod pazduho,

se je rila godrnjaje skozi gnječo na pokopališču proti vratom.

Naposled so slovesno zabučale v cerkvi orglje; mahoma se je pokopališče docela izpraznilo, vse se je trlo pred vrati; cerkev je bila za vso množico premajhna, veliko ljudi je moralo ostati zunaj. Vedno močnejše so bučale orglje s kora; pred oltarjem se je v škrlatastem plašču prikazal mašnik, zavil v oblake dišečega kadila, ki se je valilo nad mrgolečimi glavami vzdolž po svetišču in se dvigalo visoko do širokih, svetlih oken. — »Aleluja!« je zapel počasi, z lepim, donečim glasom mašnik in zapeli so sredi bučanja orgel pevci in pevke na koro. Od oltarja do portala se je zibalo in šumelo, vse je pelo, glava do glave, vse je dvigalo oči kvišku — en sam mogočen slavospjev se je razlegel iz oveseljenih, velikonočnih src: »Gospod je vstal . . . Aleluja!« — Nato je padla množica na kolena, fantje zunaj pred cerkvijo so pogrinjali na tla robece in so poklekali, glave sklonjene, roke na prsih.

Kmalu nato se je množica v cerkvi zaokrenila, vse je zavalovalo proti izhodu. Četvero mož je vzdignilo izpred oltarja rdeče »nebo«, pod katerega je vstopil mašnik z Najsvetejšim, ministrantje so zazvončkali z zvončki — sprevid se je jel pomikati, zapel je pevski zbor; ljudje so se umikali in so delali prostor. Fantje so zagrabili visoka bandera, jih globoko nagnili in jih nesli skozi vrata na plano; tukaj so bandera razvili, da so glasno zaflafotala v hladnem jutranjem vetru. Naglo so se razvrstili ljudje v procesijo.

Šolarček spredaj je dvignil svoje banderce v roke, učitelj je zamahnil z desnico in šolarska vrsta je pričela korakati prva izpred cerkve skozi obzidna vrata, po poti navzdol. In vila se je procesija, niže in niže, zarožljali so v rokah molki, iz vseh ust je zakipela molitev; sredi procesije se je svetilo nad odkritimi glavami »nebo«, pevski zbor je odgovarjal mašnikovemu petju, cingljali so zvončki ministrantov. Tedaj je zadonel nedaleč od cerkve, vrhu hriba, prvi strel, da se je stresla zemlja; za njim drugi, tretji, venomer so nabijali fantje

možnarje, zaporedoma so se začeli oglašati strelji; kadar je švignil plamen iz možnarja in se je dvignil plahutaje, kakor izrastel iz tal, ogromen smrdeč oblak dima proti nebu, se je razlegel pok do hriba in odmevalo je ostro od skal. Procesija se je zvrstila zlagoma po poti navzdol, v vetru so vzflafotala ponosno razpeta bandera, napenjala se in žarela v prvih žarkih vzhajajočega solca. In še bolj slavnostno, še vse bolj bučno kakor poprej so vriskali iz zvonika zvonovi, prepevali so zajedno z vijočo se procesijo himno vstajenja . . .

× × ×

S svojo materjo v paru je stopala v procesiji Potokarjeva Lenka, opravljena kar najbolj nedeljsko, na glavi svetlo židano ruto, v roki molek. Tudi mati je bila vsa praznična in tudi njej so polezele med prsti debele molkove jagode. Lenki in materi je sijala z lic in iz oči sreča; polni velikonočnega veselja sta se tepili njuni duši.

Lenka je dvignila glavo, zvonovi so zanesli za hip njene misli v zlato daljo, koder sije solnce vedno; nato se je sklonila in se nevede zamislila . . . Po petih dolgih letih zopet enkrat; ko zvoné Veliko noč zvonovi tudi njej, ko pojo vstajenja pesem vsem Potokarjevim. Pet let je vretleko, pet Velikih noči je bilo šlo mimo Lenke, ko ni čula velikonočnih zvonov v svojem sreču tako, kakor jih čuje danes. Zadremali so velikonočni zvonovi v srcih zapuščene Potokarjeve družine, odkar je bil odšel oče v Ameriko, misleč, da vjame srečo kar čez noč. Takrat ob slovesu so jokali vsi Potokarjevi, mati, Lenka in brat Konrad. Oče se je odpeljal v tujino, zamenjana je ostala doma lepa kmetija. Mrka žalost se je bila naselila po očetovem odhodu v zapuščeno družino, kakor čreda brez pastirja so hodili domači. Tako so tekla leta, dolgočasno kakor dež v jesenskem času. Šele čez pet let so dobili Potokarjevi od očeta pismo, ki jih je razveselilo. »Kmalu pridem,« je pisal oče. »Še letos se povrnem, in to na Veliko noč, in prinesem vam pirhov, četudi s potom pridobljenih. Spoznal sem, kaj je Amerika. Ne samo par dolarjev — lepo premoženje bi bil

zaslužil, da sem bil ostal doma in delal.« — In res, na Veliki teden se je oče povrnil; po dolgih petih letih so si segli zopet v roke, materi so stopile od radosti solze v oči. »O sveta domača zemlja,« je rekel takrat oče in zajokal.

Procesija se je privila do bele kapele pod hribom in je obstala, Lenka se je zdrznila in je dvignila zopet glavo. Mašnik je stopil izpod »neba« v kapele, za hip je utihnil pevski zbor, množica je poklekala na tla. Tudi Lenka in mati sta bili pogrnili vsaka svojo žepno rutico predse in sta pokleknila. Mrtva lišina se je zasekala za trenutek vse naokrog, samo zvončkljanje ministrantovih zvončkov se je čulo; zdaj pa zdaj so v svežem gorskem vetru zaflafotala tudi napenjajoča se bandera, tako da so jih fantje komaj obdržali v rokah. Nato se je procesija dvignila in se napotila v velikem kolobarju po drugi poti zopet proti cerkvi navzgor.

Lepo so pozdravljali s hriba zvonovi, pokali so možnarji. Iznad vzhodnih hribov se je dvigalo solnce počasi vedno više in više na vedro nebo, ki je modrelo čisto in mirno nad zemljo. Od zelenečih njiv pod potjo in od cvetočih črešenj na travnikih se je širil sladek, opojen duh, na travo je rosilo belo cvetje.

Bili so ravno v ovinku; Lenka se je ozrla na ono stran in iskala z očmi očeta in brata Konrada v procesiji; kmalu ju je opazila med moškimi. Oče je stopal upognjen, s težkim korakom, a še vedno močan in čil, tih smehljaj na razoranah licih.

Ko je dospela procesija nazaj na vrh hriba, se je cerkev v hipu napolnila. Zopet so zabučale s kora orglje, velika peta maša se je pričela. V mehkih tokih so se razlili križem svetišča srebrni glasovi pevk in božali srca ver-

nikov. Izpred oltarja pa se je valilo dišee kadilo in se spenjalo kvišku . . .

× × ×

Davno že ni bila pri Potokarjevih prostorna kmečka soba tako snažna in omita, kakor tistega lepega velikonočnega dopoldneva. Na stežaj so bila odprta ozka okna, temnozeleno polkna so se prijazno lesketala; zunaj v vinogradu, pod hišo, so se pozibavale v rahlem vetriču cvetoče breskve, vse kakor z rožnatimi dehtečimi oblaki obdane; sladko je dišalo v sobo, duh breskvinega cvetja se je mešal z duhom cvetočih jablan zadaj za hišo, kjer so žgoleti gizdavi liščki in naščeperjeni strnadi.

Radostnih obrazov so sedeli za mizo oče in mati, Lenka in Konrad, hlapec in dekla. Belopregnjena je bila miza, na njej so se bliskali lični krožniki, polni rdečih pirhov; sredi mize je ležal lepo povit širok kolač, sladke rozine so mu kukale izpod gladke, opečene kože; nedaleč od kolača pa se je svetilo kraj slastne gnjati v veliki steklenici cekinasto vino domačega pridelka z Golobijeka.

Oče je točil vsem po vrsti v kozarce; naposled se je nasmehnil.

»Lepo so peli danes pri maši. Ne pomnim še tako vesele Velike noči, kakor jo praznujemo zdaj. Kakor pomlajenega se počutim.«

Nihče ni odgovoril, vsi so molčali, vsem je bilo zaprlo prekipevajoče veselje usta.

»Kako vse drugače bi bilo lahko tekom teh let, ki sem jih zatratil po nepotrebnem v Ameriki. Kaj imam zdaj od američanskih rudnikov? Ukriavljen hrbet, hrapave dlani in nekaj izkušnje! Tam v Ameriki je človek kakor stroj: ko je izrabljen, ga vržejo med staro šarino in na njegovo mesto pripeljejo drugega, novega; kakor za izrabljenim stro-

jem, tako ne potoči tam nihče za človekom solze . . . In tisti večni štrajki! Enkrat smo bili šest mesecev brez dela, šest mesecev na cesti; gorje mu, kdor si ni bil prihranil par dolarjev; kakor zastradani volkovi so omahovali za vogali in umirali. Kaj mi je bilo treba tega? Tega greha si ne odpustim. Lepa zemlja me je čakala doma, mnogo bi mi bila rodila, da sem jo bil obdeloval!«

Umolknil je, nato pa so se njegova lica razvedrila.

»E, kaj bi! Zdaj, ko je Velika noč, zdi se mi kakor da sem tudi jaz vstal, vstal od mrtvih . . . To so tisti mrtvi, ki jih požira dan za dnem tujina . . . E, hvaležna je domača zemlja; tako bom okusil srečo, ki je v tujini nisem.«

Veselo so trčili s kozarci; vseh oči so bile nasmejjane, vedra so bila čela. Toplo je sijalo zunaj solnce, zlati prameni so lili skozi okna v sobo, tako da so bili obrazi vseh jarko obžarjeni; velikonočna radost je bila razlita nad srečno družino, v vseh srcih so pozvaljali velikonočni zvonovi.

Pozno v popoldne, po litanijah, je dospel iz doline stric Martin in napotili so se vsi skupaj od hiše navzdol, po ozki stezi, proti polju. Zeleneče njive so šumoma valovale, prepevale so nad njimi škrjančki; puhtelo je iz globokih brazd, božji blagoslov je rosil nad ljubo domačo zemljo; kajti tudi ta zemlja, ki ji je solnce grelo kipeče prsi, je čutila Velika noč v sebi.

Ko so bili na Golobijeku na prijaznem vinorodnem holmu, so posedli v travo; lep razgled so imeli na dolino pod seboj in na hribe naokrog.

S hriba so se oglasili tedaj vnovič velikonočni zvonovi. Odkrili so se Potokarjevi, stric Martin se je odkril, tudi sosedova Zefa je umolknila s svojim moškim glasom; očetu pa je bilo z družino vred tako sladko pri srcu kakor še nikoli . . .

Dom in svet.

Poziv vsem naročnikom in naročnicam »Domoljubca«! Naša narodna čast veleva, da se prav vsi odzovemo pozivu, katerega prinašamo pod naslovom »Na dan slov. vojska«, in da gremo takoj, ko ga prečitamo, na delo. Vsak zbiraj kakor pridna čebelica! Nihče naj poziva ne prezre, ne da bi res nekaj storil. Če se to zgodi, bomo ob 500 letnici slovenske pravde poka-

zali, da smo ostali vredni potomci naših dedov.

Nova vojašnica na Kranjskem. V Vipavi so začeli z zidavo nove vojašnice. Stala bo 860.000 kron. V vipavski okolici je na prodaj še veliko vina; prodaja se po 24 do 28 kron hl.

Umril je dne 3. aprila gospod Mih. Trček, dekan v Šmariji pri Ljubljani. Rojen je bil v Črnem vrhu nad Idrijo meseca avgusta leta 1855. Služboval je kot kaplan v Metliki, na Vačah, v Mir-

ni peči, v Starem trgu na Belokranjskem, v Šmariji, pri Sv. Petru v Ljubljani, kot župni upravitelj v Šmartnem po Šmarno goro in kot dekan v Šmariji. Bil je delaven in ljubeznjiv gošpod. R. I. P.!

Velik požar. V soboto ponoči je nastal požar v Londolu, fara Hrenovice na Notranjskem. Požar je upepelil 7 gospodarjem hiše. Šoda je velika.

Slovensko planinsko društvo ima 24 podružnic in 3385 članov. Dohodkov

je imelo lansko leto 150.475 K, izdatkov 148.309 K. Čisto premoženje znaša 124.499 kron. Na gorah se sezidajo v kratkem času tri nove kočice: na Črni prsti, na Križkih podeh in na Nanosu.

Vode se je bal, pa je le v nji grob našel. V potoku ob Drenovem griču, občina Vrhnika, je utonil 69 let stari Josip Hren iz Verda. Bil je strasten žganjar.

Vas Zagorica pogorela. Dne 31. marca dopoldne je nastal požar v Podgorici, fara Čatež pod Zaplazom. Pogorelo je 15 poslopij do tal. Škoda znaša gotovo nad 30.000 K.

Dirka kolesarjev okoli Krasa. Kolesarji prirede v nedeljo, dne 14. junija, tekmovalno dirko okoli Krasa. Pot gre iz Gorice čez Kormin, Medejo, Zagrad, Tržič, Prosek, Občino, Sežano, Senožeče, Razdrto, Vipavo, Ajdovščino, Šempas v Gorico. Poti je 150 km. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. Oglase sprejema od 7. aprila do 7. junija stotnik Feliks vitez pl. Förster-Streffleur, komandant kompanije kolesarjev lovškega bataljona št. 20, Kormin pri Gorici. Zmagalci v tekmi dobe 10 častnih daril v vrednosti: 120, 100 80, 60, 50, 50, 40, 40, 30 in 20 kron.

Imenitni občinski očetje. Nad vse imenitne in »fidel« občinske očete je imela občina Slavina na Notranjskem. Ob nedeljah popoldne so se shajali v gostilni občinskega tajnika, pili, zraven pa sejo imeli. Prišlo je ponavadi po 25 mož. Seje so trajale tako dolgo, da je vsak zapil po 3 krone, katere je vzel tajnik za občinske može iz občinske blagajne. Ker občinski može te lepe navade niso hoteli opustiti, jih je vlada narazen segnala. Očetje so bili vsi liberalnega in pa vinskega mišljenja.

Požar. Dne 27. m. m. je pogorel v Studencu pri Postojni posestnik Ivan Milavec. Škoda znaša do 10.000 kron. Požiga so osumili nekega soseda, ki so ga že prijeli.

Čudni otroci. Dne 2. aprila so prinesli v Katoliško tiskarno pokazati dve čudni deklici. Bili sta dvojčici Stoll, rojeni v Vilbelu pri Frankobrodu na Meni v nemški državi. Deklici sta stari 27 mesecev, popolnoma pravilno razviti, samo glavi imata zraščeni tako na temenu, da so telo in noge ene obrnjene v popolnoma nasprotno smer kakor telo druge. Ako bi eno postavili na noge, bi stala druga popolnoma navpično na njeni glavi. Deklici ležita v košari in sta zelo ljubeznivi. Glavi prehajata ena v drugo. Obe imata vsaka svojo glavo, ampak samo eno črepinjo. Operirali bi ju lahko, ampak ena bi gotovo umrla, ker bi ji manjkala črepinja. Deklici živita čisto vsaka zase. Ena lahko spi, druga bdi. Ena je bolj živahna in nemirna, druga pa resna in mirna. Začeli sta že tudi govoriti. Videti pa ena druge ne moreta. Dvojčici spremlja njiju oče. Poleg dvojčic je prišla v tiskarno tudi mala pritlikavka, stara 16 let. Visoka je 63 centimetrov in tehta 7 kg. Človek jo drži čisto lahko na dlani. Njen oče je

pritlikavec, mati pa potomka rase, ki je živela v prastarih časih, pa popolnoma oslabela. Deklici je ime Asra, ne govori nič, ker ji manjkajo mali možgani, pač se pa z zmerom smeje in vrti kakor vrtavka.

Na posteljo se gre obesit. V Grmičih pri Škofelji na Dolenjskem se je obesil na postelji 70letni Boltežar.

Še žive plemeniti ljudje. 70 let star deželni poslanec na Nižje Avstrijskem Silberer je napravil ustanovo, po kateri zapušča revežem, bolnikom in beračem 1 milijon kron vredna posestva na Semerinku.

Velika nesreča na morju. Ladja ribičev, ki so lovili ob Novi Fundlandiji morske živali, je zadela ob ledeno goro. Druge ladje so rešile 40 napol-zmrznjenih ribičev, 50 ribičev je pa zmrznilo ali pa utonilo. Spravili so jih na krov mrtve.

Čebula ga je spravila v grob. V Novem Sadu je zvedel skladiščnik trgovskega delniškega društva Jakob Kiršner vest, da se je cena čebule zvišala za 5 kron na 1 kvintal. Tega se je tako razveselil, da ga je zadela kap in se je mrtev zgrudil na tla.

Mojster tatov. Rugero Rodriguez v Trstu je dobil v neki banki v Trstu 48.000 kron. Vtaknil jih je v notranji žep. V ulici Nova je videl pasti na tla nekega moža. Priskočil mu je na pomoč in ga spravil na noge. Mož se je zahvalil in šel. Ko je pa čez par minut segel Rugero v žep, ni imel v žepu — več denarja. Odnese mu ga je zvití tat, ki mu je prišlo »slabo«. To so tiči, kaj!

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4³/₄% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. jutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz Radovljice. Kmečka hranilnica in posojilnica v Radovljici je imela meseca marca svoj redni občni zbor, ki je potrdil letni račun. Številke letnega računa kažejo, da Kmečka hranilnica uživa splošno zaupanje na Gorenjskem. Imela je samo preteklo leto prometa za 1,885.369 K 3 vin. in se je kljub

pomanjkanju denarja čez stotisoč kron več vložilo kakor pa dvignilo. Denarja je vložena v Kmečko hranilnico in posojilnico v Radovljici okrog enega milijona, ki se obrestuje po 4 tri četrti odstotka. Čisti dobiček se je razdelil v dobrodelne namene med posamezna županstva, deloma vložil v rezervni fond. Denar se posojuje samo na kmet-ska posestva, ki imajo stalno vrednost. Vsega izposojenega denarja je sedaj na posestvih 619.595 K. Dolžniki zelo redno plačujejo svoje obresti, ker je pri več kakor pol milijona izposojenega denarja zaostalih obrestij samo 398 K. V tem oziru je Kmečka hranilnica in posojilnica v Radovljici prvi denarni zavod na Gorenjskem in je vsega za-upanja vredna.

g Vače. Kmetijska podružnica. Ker je bil prvi občni zbor dne 22. pr. m. neveljaven, je c. kr. kmetijska družba naročila prejšnjemu načelstvu, naj skliče za cvetno nedeljo drug občni zbor, na katerega pride družbin zastopnik. Toda liberalno načelstvo v zavesti, da gotovo propade pri novih volitvah, ni vpoštevalo ukaza kmetijske družbe in ni hotelo sklicati občnega zbora, češ da je bil prekratek rok, kar pa ni res, saj so imeli na razpola-govo več dni, a nam bi zadostovalo 2¹/₂ ur, da bi pismeno vsakega uda obvestili. Res je le, da so hoteli prvokrat in na cvetno nedeljo stvar zavleči zato, da pridobijo časa za agitacijo. Toda že prvič smo povedali, kdo se bo zadnji smejal. Če pa računijo na našo utrujenost, se motijo. Kadar je treba, da se vrže liberalno gospodarstvo, ki se kaže ravno pri kmetijski podružnici, kjer se jim gre samo za liberalno strankarstvo, za kmečke koristi pa nikdo me-zinca ne gane, takrat ne poznamo nobenega ozira in nikake utrujenosti. Čeprav na cvetno nedeljo niso hoteli sklicati občnega zbora, smo se vseeno zbrali in poslali pritožbo na glavni družbeni odbor. Pa bomo še enkrat prišli, kadar nas bo družba sama povabila. In takrat bo konec glorijske!

g Selca. Na Velikonočni ponedeljek popoldne ob 3. uri se v »Domu« vrši razgovor, kako naj uredimo in zboljšamo živinorejo. Živinorejci, pridite!

g Smlednik. Namesto umrlega Antona Burgerja je izvoljen za župana v Smledniku g. Andrej Dolinar, zvest pristaš S. L. S.

g Tržiške novice. Po trgu so začele krožiti zadnji čas dopisnice z neko molitvico presv. Srca Jezusovega z opomnjo, naj se ta molitvica prepíše in dalje pošlje. Vsak pameten človek ve, da je prepisovanje teh molitvic, ki naj bi imele neko posebno moč, goło praznoverje. Dopisnice s tako vsebino naj se vržejo v peč. — Po okolici tržiški se je izvršilo zadnji čas več tatvin. Izvršujeta jih dva bivša delavca tržiške predilnice, katera pridno zasleduje orožništvo, pa ju še ni moglo vloviti. Treba bo dobro zapirati vrata.

g »Zasavska Kmečka Zveza« ima svoj ustanovni občni zbor nepreklicno

na belo nedeljo, dne 19. aprila, ob 2. uri popoldne na Vačah v sobi izobraževalnega društva. Pri tej priliki bo govoril naš poslanec in deželni odbornik gospod dr. Evgen Lampe. Somišljeniki povabljeni! Zaupnike prosimo, naj takoj nabere in prigrasijo člane. Članarina se bo oddala na občnem zboru izvoljenemu blagajniku.

Dolenjske novice

d Iz Boštanja. Zakaj se hudujejo naši gostilničarji zaradi povišanega daca? Zato ker imajo pri vsakem litru 3 in eno tretjino vinarja novega dobička. Ceno vina so zvišali pri litru za osem vinarjev, daca pa plačajo štiri in dve tretjini vinarja več, torej ostane v njihovem žepu tri in ena tretjina vinarja. Da bi bili obvarovani še večje »zgube«, zahtevajo od ljudi, da naj jim prodajajo vino štiri do osem vinarjev ceneje. — Gotovo pa ne povedo naši gostilničarji ljudem, da imamo v naši občini že več let dvajsetodstotno občinsko naklado na mleko in vino. Ta naklada je od novega leta sem tridesetodstotna. Pribiti moramo, da je naš občinski odbor povsem liberalen in da sedé v njem štiri je liberalni gostilničarji. Našim liberalcem je prav, da se na ta način zniža občinska naklada na meso in vino. Ta naklada je od prav, da je S. L. S. na ta način postopala pri deželnih nakladah. Hinavci! — In da strašijo liberalci ljudi s tem, da se jim bo v jeseni vse vino zadacalo, to se samoposebi umeva. Ako se le kje kaka neresnica trosi, se gotovo tudi pri nas. — Prav pridno opravlja ta posel Grofov Jože, kandidat za prihodnjega župana. Ker je »žnidar«, bo od svoje obrti plačal na leto 1 K 50 vin. več deželne naklade, zato pa več računa od vsakih hlač. Pri tem pa modruje: »Moram več računati, ker so višje deželne naklade. Prav vam je, ker ste klerikalce volili.« Pomagajo mu posebno še Goljuf iz Vitovca, kovač Pečar, mešetar Koželjček, Turčkov in Orehovčev Anza, kompoljski Mesojedec in Zajčev Lojze.

d Krška okolica. Stohodiček in dimnikar se hinavsko jokata nad ljudsko revščino. Pa zakaj? Ne zaradi izgubljenih pravn, pri katerih so ljudje izgubili na tisoče, ampak radi tega, ker se ljudje ne dajo več odirati. Pravijo, da bi bil dimnikar rad prihodnji župan, čeprav še ne ve, kje so take ovce, ki si same volijo — mesarja...

d Krški dimnikar misli, da je vsak tak, kakor je on sam. V liberalskem listu očita leskovškemu kaplanu bisago. No, zaradi kaplanove bisage še ni nihče šel beračit, dimnikarjeva bisaga je pa že veliko ljudi spravila ob vse, kar so imeli: šli so v Ameriko, na Nemško in tam kolnejo najnovejšega »prijatelja« kmetov.

d Leskovec. Slavni tajnik straši ljudi z dacom na kokoši in krave. Hujska jih, naj vzamejo v roke motike in krampov, da vsi kmetje skupaj nimajo

toliko krampov in motik, da bi mogli zakopati vse — liberalne laži.

d Iz Prežganja pri Litiji. Dne 19. marcija so iz vasi Volavljve nesli k pogrebu vrlo ženo Barbo Rojc. Za pogrebom je šla tudi njena soročnica Ana Mohar; nazaj grede ji je prišlo slabo in umrla je za kapjo. Našli so jo pogrebci in jo nesli mrtvo v vas. Čuden slučaj; iz vasi so nesli pogrebci mrliča k pokopu, v vas so prinesli ravno isti pogrebci drugega mrliča.

d Št. Jernej. Ker je 12. aprila ravno velika noč, se bo vršil živinski sejm na velikonočni torek, t. j. 14. aprila. — Na tukajšnje orožniško postajo je pred kratkim prišel službovat orožnik, doma nekje od Kočevja. Mož vsiljuje svojo nemščino tudi po naših čisto slovenskih vaseh. Hodi okrog, in ker vidi povsod samo slovenske napise, napravi takoj ovadbo na c. kr. okrajno glavarstvo, da tuintam manjka poleg slovenskega še nemški napis. Mož ima preveč časa in zato ne ve, kaj bi počel. Bela Ljubljana ima samo slovenske napise, po naših vaseh naj bi bili dvojezični napisi! Najbrž zato, da se ne bo kak Kočevar zgubil, če pride v naše kraje, ali pa zato sitnari ta človek, ker misli, da bo vsled tega prej avanziral?!

d Iz Radovice. Tudi tukaj smo imeli letos prav hudo zimo. Vendar je bilo opaziti zadovoljnost med ljudmi, ko so si brez posebnega napora živine vozili drva iz daljnega »Čemernika«. Razvozili so si tudi gnoj in zemljo k vinogradu in tako izkoristili lepi »saninec«. kakršnega že dolgo nismo imeli. Sedaj obrezujemo trte, vreme nas zadržuje, da tega dela že nismo dovršili. Trta je zimo dobro prestala, ni pozebla. Upamo, da homo imeli letos dobro vinsko letino, kakor kaže lepo dozorelo mladje. Sedaj vreme zadržuje, da bo trta pozno odganjala, kar je tudi dobro znamenje. — Naši Amerikanci se vračajo iz Amerike in pripovedujejo o tamošnjih slabih časih. Med njimi je prišla tudi neka žena, katera je prešla pred leti za svojim možem v Ameriko. Tam sta se iz nam neznanih vzrokov ločila. Ta si je poiskala drugega moža in ga zdaj s seboj pripeljala na svoj dom. Mi se čudimo, da se je dal ta mož ali fant speljati za nos. On bi moral že vedeti, če je katoliški kristjan, da ne sme živeti z ženo, katere mož še živi.

d Sv. Gregor. V sredo dne 1. aprila t. l. so pokopali pri Sv. Lovrencu ondotnega župana g. Ant. Žužek, predsednika krajnega šolskega sveta in očeta g. kaplana Žužka. Pokojni je bil mož, kakršnih je malo. Vzor-gospodar in vnet pristaš S. L. S. Njegova beseda je bila vedno vpoštovana. Pri vsem, kar se je ukrenilo dobrega v fari, je bil on gotovo zraven. Bil je odbornik Hranilnice in posojilnice v Laščah in pri tamošnjih gospodarskih organizacijah. Vžival je spoštovanje vseh, ki so ga poznali. Pri tem pa je bil zelo skromen in globoko veren. Njegovega pogreba se je udeležilo veliko število ljudstva, med temi okoličanski župani. Pokopal ga je g. duhovni

svetnik Krumpestar. Ganljivo se je od pokojnika poslovil g. župnik Lavrenčič iz Velikih Poljan. Blagemu možu naj sveti večna luč!

d Ribnica. Instalacija g. novega župnika in dekana v Ribnici č. g. Antona Skubica bo — kakor se govori — na belo nedeljo. Kmetov grob. Sedaj je pri nas tisti čas, ko bo vse polno zemljiških tožba. Ta se toži radi steze, drugi radi pednja zemlje, tretjemu je pohojena njiva itd., kar mnogokrat ni vredno niti besed niti potov. Strast tožariti se, se je čudo globoko ukoreninila v našem ljudstvu. Koliko sovraštva, koliko jeze in koliko stroškov je vsako leto posledica te strasti. Ljudstvo bi v teh časih, ko je povsod toliko pomanjkanje denarja, že lahko prišlo do prepričanja in pameti, da so tožbe grob kmeta.

d Škocijan pri Mokronogu. Cestne doklade so se znižale pri nas za 10 odstotkov. Če še krška meščanska šola odpade in ž njo 8 odstotkov doklad, bi pri nas 3 odstotke manj plačevali kot prejšnja leta, če bi občina ne zvišala doklad. In vendar liberalci zabavljajo čez deželo, o občini so pa bili tiho kot miši. Pravijo, da so občinske doklade zvišali za farovž. Pa bodo dali za farovž, ki že 10 let ni bil popravljen, 600 kron, za škocijanske šole pa leto za letom tisočake, samo v letošnjem letu 5200 kron. — Kako ljubijo krčmarji kmete. Neki krčmar je dejal pri nas, da rajši vidi, da višajo doklade na kmetije za 100 ali pa za 150 odstotkov, kakor njemu dac za en vinar pri četrtlitru. — Liberalcem, ki hočejo za Veliko noč zatreti organista, odgovarjajo ljudje: »Dokler nas bo le pet klerikalcev, organista bomo imeli.« — Naš gosp. nadučitelj je plačal za Orle, za katere je imel prej le psovke, 100 K. Kaj neki pravi poštni fant pa Keglovič?

d Iz škocijanskih hribov. Na Telčah je bilo preteklo nedeljo klicano, da bo odslej prodajal nek telški gostilničar vino po 16 — reci šestnajst — krajcarjev liter. Seveda je bilo pri tem dosti smeha in dobre volje med ljudstvom, ki bo vsled novega daca še cenejše vino pilo. Ljudje so tudi videli, kaj je bilo resnice na tem, ko so govorili nekateri, da je deželni odbor odrli gostilničarje. Če lahko prodaja sedaj vino po 16 krajcarjev liter, ko mora plačati 2 krajcarja več daca, prej pa po 32 krajcarjev, potem pač ni take sile. — V nedeljo teden je zgubil nekdo od Telč proti Druščam 500 kron. Pošten najditelj jih je prinesel drugi dan nazaj. — Na Telčah je cerkev premajhna za toliko ljudi, zato se zbirajo prispevki za njeno razširjenje. Kakor čujemo, nameravajo zidati že letos, če bo vsak dal, kar je obljubil.

d Št. Rupert. Mlekarska zadruga je imela svoj občni zbor, na katerem se je pokazalo, kolika dobrota je mlekarna za vso dolino. Lansko leto so dobili ljudje za mleko okroglo 30.000 kron in še vse mleko nazaj, ki so ga lahko porabili za gospodarske namene. Zato se to posebno veliko pozna pri svinjereji. Čistega dobička je veliko, in če ne bi bilo treba delati nove ledenice, bi

bila mlekarina kmalu vsa plačana. Tako pa se je moralo kupiti nekada Kristanovo bišo in drugo poslopje, da se lahko tam sezida še nad vse potrebna ledenica. Čuditi se pa moramo nekaterim članom, ki hočejo samo zajemati, a zraven nič storiti za prosep mlekarne, ali pa ji celo škodujejo. Na take bomo pazili in sami sebi naj pripišejo, če bodo vsled oškodovanja na blagu ali z jezikom hoteli delati kvar in škodo mlekarini! Pomisliti je treba, koliko truda je bilo, preden se je mlekarina utrdila in zgradila, in to so storili večinoma samo starejši člani. Ali niso potem tudi drugi dolžni kaj storiti ali vsaj ne zabavljati? Udje — v edinosti je moč — zato držimo skupaj! Nergači pa — ven! — Sliši se, da bo mešo še dražje — že sedaj imajo 11 kraja rje v pri kili za svoj žep — ali ne bi kazalo nekaj narediti? Premišljajte! Odirati se ne pustiti!

d Žužemberk. Na praznik Matere Božje je imelo katoliško slovensko izobraževalno društvo občni zbor. Načelsto je ostalo s par izjemami staro. Vsi člani naj ostanejo zvesti in naj pridno prebirajo časopisje, ki ga ima društvo naročenega. Zajedno je predaval domači kapelan g. Karol Gnidovec o Jeruzalemu. Bilo je to letos že tretje predavanje o tem mestu, ki ima za kristjana toliko znamenitosti in pomena. Predavanja so bila v postnem času prav na mestu; pričajo to tudi poslušavci, ki so napolnili vsakokrat dvorano do zadnjega kotička. Pozneje bo pokazal g. predavatelj tudi slike, da bodo ljudje videli tudi s telesnimi očmi, kar so sedaj gledali samo z duševnimi. — Hranilnica »pri fari« je naročila za svoje člane vagon superfosfata. Hitro se oglasite, da ga ne bo zmanjkalo, kakor je preje obkrat zmanjkalo fosforja. Iz svoje drevesnice je razdelila letos okoli 1000 drevesc proti mali odškodnini. Vsem seveda ni mogla ustreči, ker jih ni imela več na razpolago. — Interpelacija glede naše tržke trafike v zadnjem zasedanju deželne zbornice je pomagala. Sedaj postrežejo Slovencu tudi v slovenskem jeziku. — Skoro tretjina naše fare živi v Ameriki. Neštokrat so ljudje slišali že opomine in svarila, naj ne hodijo tja, ker je tam tako slabo, a vse zastonj. Tudi zadnji »Domoljub«, ki v njem opisuje pisec žalostno stanje delavcev v Ameriki, ni nič pomagal. Zopet se odpravljajo na pot. Pa naj vsak sebi pripiše, če bo potem tam zastonj čakal dela, stradal in precejal sline po domačem kraju.

Notranjske novice

n Brezovica. Dne 2. marca t. l. je bil občni zbor Mlekarske zadruga. Ob tej priliki je predaval gospod Legvart in opozarjal na težave, ki čakajo mlekarstvo kupčijo ter pozival, naj skupaj držimo tudi v težkih urah, ki nas morda v tej kupčiji čakajo. Prometa je imela Mlekarska zadruga 309.913 K 15

vin.; čistega dobička v preteklem letu je bilo 4098 K 38 vin.; rezervnega zaklada je 23.717 K 62 vin.; članom se je izplačalo lansko leto 101.892 K 92 vin. Iz tega je razvidno, da je Mlekarska zadruga za nas velikanskega gospodarskega pomena. Zborovanje je bilo zelo živahno, zlasti pri točki, kaj naj se ukrene, da se bo moglo mleko sproti plačevati. — Dne 29. marca je bil občni zbor izobraževalnega društva, ki je tekom leta priredilo tri predstave ter jih ponavljalo in eno veselico orlovskega odseka, žal le, da je bila prepozno v jeseni. Knjižnica ima sicer veliko knjig, a večinoma Družbe sv. Mohorja; bo treba nakupiti več novih knjig, potem se bo gotovo tudi število članov pomnožilo. — Dne 5. aprila je bil občni zbor Hranilnice in posojilnice. Prometa je bilo 338.435 K 59 vin.; rezervnega zaklada ima 2033 K 37 vin. Umevno je, da bližina Ljubljani povzroči, da dobijo tamošnji denarni zavodi marsikatero krono v shrambo iz naše župnije; vendar lahko rečemo: najbolj varno naložen je denar v domači Hranilnici, kjer odborniki poznajo razmere varnosti. — Isti dan ob 4. uri je bil občni zbor Živinorejske zadruga. Prometa je imela 22.546 K 24 vin., rezervnega zaklada je 1192 K 21 vin. Omeniti moramo tudi Kmetijsko podružnico, ki je naročila 4 vagone umetnih gnojil, kar pač zadostno kaže, da so se naši gospodarji oprijeli novega gospodarstva in bodo tudi znanprej pridelovali dovolj krme za svojo lepo živino in tudi za trg. — Poleg teh gospodarskih zadrug pa ni zanemarjena tudi verska stran. Imamo moško Marijino družbo s 36 člani, žensko z 200 članicami, mladeniško s 70 člani in dekliško z 250 članicami. Za te verske družbe smo imeli dvakrat tridnevno; prvo ob koncu lanskega sv. leta, drugo v januarju letos. Obkrat je bila udeležba obilna. Tudi na mladi naraščaj ni pozabljeno; imamo otroški vrtec za dečke po številu 105 in za deklice 137. Umevno je, da se pri tolikem številu društev težko razvrstimo v Katoliškem domu, kjer imamo svoje shode, zlasti sedaj, ko imamo samo enega duhovnika. Za to pa želimo in prosimo, da bi čim prej mogoče dobili še drugega gospoda, vnetega za društva, da ne bo društveno življenje preveč zastalo, ker en sam pač ne more vsega zmagati, zlasti ker ima poleg vseh farnih opravil pouk kršč. nauka na trorzrednici na Brezovici in na eno uro oddaljenih dvorazrednicah v Logu in Notranjih Goricah 15, oziroma pravilno 20 ur na teden. — Da bo pa slika o družabnem življenju pri nas popolna, moram omeniti tudi častno veteransko društvo doslužnih vojakov, ki pa naj bi v prihodnje pri svojih prireditvah pač nikdar več ne prirejalo plesa, ker s tem bi dajalo mladini le slab zgled. Isto velja tudi o požarnobrambniških društvih v Vnanjih Goricah, zlasti pa o onem v Notranjih Goricah. Končamo z željo, naj bi vsa organizacija, gospodarska in verska, prospevala ter še bolj povzdignila go-

spodarsko blagostanje, obenem pa poglobila in ukoreninila tudi naše versko mišljenje in življenje.

n Dole nad Idrijo. Ko smo pregledovali poročilo deželne odbora kranjskega o zgradbah in pospeševanju gospodarstva na Kranjskem v dobi 1908 do 1913, smo iskali, koliko se je dalo tudi za občino Dole. Toda zama smo iskali, kajti občina Dole je sama zase dovolj bogata in ne potrebuje nikake podpore od drugod. Zato so pa nekateri nejevoljni, da je deželni odbor posestniku Zajcu k prizidavanju njegovega posestva tudi nekaj prispeval. Seveda tako govore in pišejo tisti, ki imajo vsi vsega dovolj. Kaj naj govorimo o občinskih dokladah, saj njih število ne presega veliko, namreč samo 99 odstotkov, saj to je prava malenkost; recimo vsaj za našo občino, saj imamo še mladega župana, ki ima skrb za blagor ljudstva s tem, da je tudi vnet pristaš in razširatelj »Slov. Doma«.

n Dolenji Logatec. Dne 23. februarja t. l. se je vršil občni zbor »Kmetijskega gospodarskega društva«; podalo se je poročilo za leto 1913. Zadruga je štela koncem leta 154 članov. Denarnega prometa je bilo: prejemkov 98.767 K 39 vin., izdatkov 98.521 K 36 vin., skupnega prometa 197.288 K 75 vin. Čistega dobička je 4936 K 75 vin.; zelo lepa vsota pri tako mladem podjetju. Pristopajte v zadrugo v vašo korist! — Dne 1. marca se je vršil redni občni zbor Kat. izobraževalnega društva. V lanskem letu si je pridobilo izobraževalno društvo okoli dva tisoč kron, bilo je 9 gledaliških predstav, več predavanj in mnogo shodov. V lanskem letu se je ustanovila društvena, oziroma »Orlovska godba«, ki lepo napreduje pod vodstvom našega kapelnika. —

**Otroci blispih ne
smeli piti zrnate
kave, temveč le
dobro mleko
s Kathreinerjevo
Kneippovo
sladno kavo.**

Če se pije gorko ali mrzla, vselej je
Kathreinerjeva popolnoma neškod-
ljiva, ugajajoča in sprito **svoje**
priprave iz najboljšega
slada jako krepitna.

**Vprašajte, prosim,
o tem Svojega
hišnega zdravnika.**

Pripomniti moramo, da smo pri rednem občnem zboru Kat. izobraževalnega društva izvolili g. Leopolda Turšiča za častnega člana; pridobil si je v Dolenjem Logatcu mnogo zaslug. Priča njegovega dela ostane naš lepi Društveni dom.

n Iz Zagorja na Pivki. Naša mirna občina je po zadnjih volitvah razupita, da je silno razburjena. Pa je čisto drugače. Ko bi ne bilo par liberalnih hujskačev, bi bili vsi edini. Počasi gremo tako naprej, da se bomo od liberalnih hujskačev odtrgali in potem bomo — neodvisni. Tega pa liberalni generali ne bodo veselili. Pri zadnjih volitvah so liberalci zažgali en sod petroleja, ker so mislili, da bodo zmagali. Bilo je pa že slabo znamenje, ker je v Zagorju petroleja zmanjkalo, še naš Koren ga ni hotel dati. Zato so ga pripeljali iz Knežaka. Pa jim je šlo slabo. Ko so izvedeli naši ljudje, kako lepo je zmagal Gostinčar, so rekli: Liberalni kandidat ni za nič, ker jim je v sodu zgorel. Liberalci zabavljajo čez deželne dolgove, pa naj pogledajo svojo mlekarno. Mlekarna ima dolga okoli 14.000 kron in na vsakega člana pride okoli 200 kron dolga. Tukaj naj liberalci napravijo red. Lahko bi dobili podporo in se rešili dolgov, pa je nočejo. Zoper Agatnika zabavljajo, da je koritar, ampak to ve vsa občina, da en Agatnik odtehta 50 zagorskih liberalcev. Pove-mo tudi, da je pri zadnjih volitvah posebno agitiral Štafačev Jernej. Ta hoče biti nekak fantovski voditelj. Ampak tak ne more biti voditelj fantov podnevi, ki še ponoči ne da miru mrličem na pokopališču. Ljudje že vedo, kaj se to pravi. Metlo v roke, pa »Glas« gori! Kmet.

Opozarjamo na današnji oglas veletrgovine H. Suttner v Ljubljani, ki je ravnokar založila nov cenik o urah in zlatnini ter ga na željo vsakomur dopošlje zastoj.

Društveni vestnik

Ka . slov. izobraževalno društvo na Homcu priredi na Belo nedeljo popoldne v Šmarci v »Društvenem domu« predstavo »Stanovitni krajevci«. Bogata vsebina in sijajna zunanja oprava v novih srednjeveških kostumih bodo gotovo vsakega zadovoljili; zato: vsi prijatelji poštene zabave na Belo nedeljo v Šmarco k predstavi.

Televodni odsek »Orel« v št. Jerneju ima na velikonocni ponedeljek v društveni dvorani svoj občni zbor. K obilni udeležbi vjudno vabi — odhor.

Izobraževalno društvo v Breznici. Dekleta in žene bodo ustanovile društvo »Bogomila«. Na Velikonocni ponedeljek popoldne ob 3. uri prirede dekleta igro: »Sv. Cita« in »Pri gospodi«.

Ljudski oder na Vrhniki uprizarji na velikonocni ponedeljek dne 13. aprila t. l. v drugič lepo narodno igro »Revček Andrejček«. Igra je

vzeta iz narodovega življenja; take vrhniškemu občinstvu najbolj ugajajo.

Št. Janž na Dolenjskem. V nedeljo dne 22. marca se je vprizorila krasna igra za fnoške vloge »Garcia Moreno«. Naslednjo nedeljo dne 29. marca se je lepa igra ponovila. Igralo se je še boljše kot pri premijeri. Udeležba je bila obakrat velika, prvič celo v primeri z gradim vremenom ogromna. Posetili so nas tudi okoličani, ki se vesele lepega napredka v Št. Janžu. Za Veliko noč se pripravila bogat spored, po praznikih se bo igral »Lumpacij Vagabunde«. Ustanovil se je tudi tamburaški moški in ženski odsek. Vse panoge našega organizacijskega dela najdemo v Št. Janžu, samo še podružnice »Slovenske Straže« manjka.

Roteče pri škofji Loki. Izobraževalno društvo je 29. marca igralo žiloigro v petih dejanjih »Zgubljeni sin«. Vse je bilo tako dobro, da bi še delj časa radi gledali, prehitro je minilo. Bo pa prihodnjič zopet daljši.

Izobraževalno delo v št. Vidu pri Zatični. Fantje Št. Vidke fare, na noge! Pri nas nimamo nobenega društva, ki bi zbralo fante naše fare k skupnemu delu. Mnoge manjše, bolj raztresene in hribovske fare imajo močne odseke Orla, ki se z njimi postavijo, pri nas pa?? — Ako ni v Št. Vidu nič, zakaj bi se drugi okoličani vzgledovali po Št. Vidu? — Dajmo mi drugim vzgled. Predramimo se že enkrat in pokažimo, da razumemo, kaj se pravi skupno delo! Začnimo! Ko se bomo razmajali, pojde lahko naprej. — Obrnimo svojo fantovsko korajžo v to in obrodila bo obilo plemenitega sadu!!

Mnenje gosp. dr. B. Joachimowitza
Dunaj.
Gosp. J. Serravallo
Trst.

Vaše železnato kina-vino Serravallo je gotovo eden izmed mnogih sličnih izdelkov, katerega dosedaj v dobroti ni še prekosil nihče v tej stroki. Moram priznati, da mali in veliki prav dobro prenesejo Vaše vino in jaz sem dosegel v vseh slučajih terapevtike vse, kar sem hotel. To Vam potrujem z veseljem.

Dr. Joachimowitz.

EMAJLNI LAKI
OREBON
LAKI ZA PODE

Zdravje je boljše kot zlato in: »Nobeno bogastvo se ne more primerjati z zdravim telesom«, pravi sv. pismo, knjiga vseh knjig. To največjo dobroto lahko dosežemo, ako pametno živimo. Kozarec naravne Hunyadi Janos grenčice odstrani zaprtje, tudi v najtrdo-vratnejšem slučaju, ko človek že obupa in z redno uporabo te od zdravnikov tako priporočane grenčice, doseže popolno zdravje. »Hunyadi Janos« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in prodajalnicah mineralnih voda vedno sveža in pristna.

Steckenplerd - lilično mlečno milo
BERGMANN & CO., Tešin ob Labi
je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan povalnica.
Dobi se povsod à 80 vin. 745

PEBECO
PASTA
čisti usta i zube
Velika Tuba K 1.50
mala Tuba K 1.-

Laxigen
idealno odvajalno
sredstvo v obliki sadežnih pastilj, ki gotovo in milo učinkuje in ima najboljši prijeten okus. Izvirna škatlja (20 kosov) L 1.30.
Dobiva se v lekarnah in pri glavni zalogi: C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 2.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.
Gradec, 1. apr. 1914: 82, 54, 11, 42, 1.
Brno, 1. aprila 1914. 86, 29, 62, 15, 33.
Linc, 4. aprila 1914. 54, 25, 70, 24, 2.

Tržne cene
za 100 kg.
Ljubljana, 7. aprila 1914.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	24	50	živina vaga:		
Rž	18	50	Goveda pitana . . .	72	—
Ajda	24	—	Teleta fežka	95	—
ječmen	20	—	Teleta mala	80	—
Oves	16	—	Prašci	90	—
Proso belo	23	—	Kostrani	88	—
Proso rumeno	19	—			
Koruzna stara	18	50	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	14	50	Maslo kuhano od		
Leča	24	—	K 100— do	280	—
Grah	—	—	Maslo surovo od		
Laneno seme	22	—	K 270— do	330	—
Grašica	—	—	Slanina sveža (špeh)	158	—
Domača detelja	176	—	Sianina prekajena . .	108	—
Fižol Ribničan	23	—	Mast svinjska	160	—
Fižol Prepelicar	24	—	Loj	93	—
Fižol Mandalon	27	50	Jajca 100 komadov	6	30
Cebula	24	—	Pišanci	—	60
Krompir	4	60	Goiobi	2	—
Zelje sveže	—	—	Raca	2	—
Zeljelisio brezsoda	8	—	Gos	5	—
Repa gorejska	—	—			
Repa sveža	8	—	Kolonijalno blago		
Repa kisla brezsoda	8	—	na debelo:		
Branje	21	—	Riž Rangon od		
Kumna	70	—	K 25— do	38	—
Oreh	86	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	—	—	K 260—	80	—
Suhe bruske	—	—	Sladkor od K64— do	83	—
Suhe češpije	46	—	Petrolej	32	—
ležice	—	—			
Zelod	10	—			
Smrekovi storži	8	—			
Seno	5	—			
Stama	3	—			
Stejsa	3	—			

- Lepo -
zdravo **novi in staro koruzo**
prodaja v vsaki množini in najceneje
J. Kušljan, trgovec v Kranju
na vogalu pri farni cerkvi, kjer je tudi glavna trafika. Istotam se dobi tudi vse specerijsko blago po najnižji ceni, postrežba točna in reelna. Priporočamo jo toplot!
97

Sirolin Roche lajša in ozdravi bolezni v prsih, kašelj, katar, influenco, astmo.
Originalni zavoj à K 4.— v vseh lekarnah.

Izjava.

1170

Iz podpisani preključem in obdolujem svojo na volilnem shodu dne 8. marca 1914 v Studenem izrečeno obdolžitev, da je kandidat Neodvisne Kmetijske Stranke p. Ivan Urbančič izstopil iz naše vere, ker je obdolžitev neresnična. Ivan Štrukelj, posestnik in čevljar v Studenem.

Preklic.

Pa Jera Jugovic v Zabnici hāt 43 preključem vse razključive besede, katere sem govorila zoper Marijo Pokorn, posestnico v Zabnici hāt 44 in se zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Jera Jugovic.

Ržena sladna kava

iz gorske rži

se pošilja po povzetju v zavojih po 5 kg franco za

K 3-75

x dodatkom lepih platnenih brisač, robcev itd. iz tovarne Fran Sax, Maslovedy pri Št. Mik. (Češko). Prosimo poskusite.

Avtomatična

pasji!

Za podgane K 1-,- za miši K 4-,-. Vse kane brez nadzora do 50 komadov v eni noči. Se zapuste nobenega sovražnika se zopet same nastavijo. Post za čiščenje odina za vrsto, za katero se njeno za vrsto ameriški v eni noči, s K 1-40. Posredni najb. uspeh. Pošilja po povzetju. Franc Hermann, Dunaj, 2. Bezirk, Aoligassne 23. Mnoogo povlačnih pisem. Pred manj vrednimi ponudbami se varni. V e. in hr. vsjakih skladnicah v vporabi. Telefon 23446.

Blago

za moške in ženske obleke zanesljiva naravnost iz tovarne po najnižjih tovarniških cenah, borec velik pridarek pri nakupu. Kravice posladne in polne novosti najboljše kakovosti.

Ostanki za siepo ceno! Zahtevatje malo zbirko vzorcev! Prva številka razpoložljiva platnenih izdelkov. „SUDETIA“ Jägerndorf, Štev. 42, avstr. Stezila.

OROŽJE in KOLESA

za obroka. Posluzni delavci in, caniki zastoj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles, kolesnih strojev, Opčno ob drk. Šol. 9125, Češko. 3327

Astma!

Vsem potrpljivim raznažam rača brezplačno, kako sem bila trajno in nepridolovano uspešno rešena dolgotrajna, huda

bolezni ASTMA.

Naslovi popolno ali deloma ozdravljenih v vseh večjih krajih Avstrije in razpolaga. To novo zdravljenje se uporablja s različnimi uspehi pri vseh obolenjih, splošnih organov. Katar v sapniku bronhialni katar in posebno zastojali slučajji uspešno se mnogje ozdravili ali vsaj znatno olajšali.

Triletni brezplačni poskus se dovoli radevolje vsakemu bolniku. Ilustrov. brošura zastoj in franco.

Gospa Ana Dietz Monakovo (München) 8, Kaiserstrasse 49.

Tehnični učni zavod Bodenschach ob Labi

Izučba prihodnjih inženirjev, arhitektov, tehnikov in kemikov.

Denarja ni

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako komete z malim trudom gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojanilo v pisnu znamko za 10 in. in svoj nastančen naslov na:

JOSIP BATIČ 3006 Nirska Bistrica 30, Kranjsko.

AGENTJE, dobe povsed v monark. najb. zasluž. s prodajo izdelkov tovarne za len, rolete in žaluzije Hollmann & Merkel Brunov 08, Češko. Kravice novosti vosenin in rolet iz povlačnega platna. 593

Pravi Findlay-jev 'ELDORADO'.

Nov krompir Eldorado, za katerega je dobil znameniti angleški posestnik Findlay za vs. fant 3000 kron, je izmed vseh vrst krompirja, najpraktičnejši, najokusnejši in najbolj. Ovirno pridelat gomolji ima hitro bela ovesca, krompirjevo koščico in belo, drobno zrnat mazo. Nala Eldorado gostuje in največja v Nemčiji. pri kateri se nastopa nizko goste. Nala narodni dober velikanski pridelek. — G. Peter St. L. in W. Scherling nam je poslal: „Dovegel sem 86-kratni pridelalek.“ — G. Tröckel, Alsbewerthof nam je sporočil dec. 21. marca 1914: „Od smaga voda nasada sem pridelal 30 stovov.“ — Ako se posadi 5 stovov, zavrzame to pol orala sveta in se pridelava 270 stovov krompirja. Posledno od listnega prideka doleker je ka. zaloga v skladovanih vrstah: 1. stop (50 kg) K 10-14, 2. stop K 8-11, 3. stop K 47-11, 10 stovov K 42-11.

Gebrüder Ziegler, Erfurt 222.

Pridelovanje vseh vrst semen v obsegu približno 900 pruskih juter.

Proda se stara šola v Adlešičih

pri Črnomlju. Poslopje je v dobrem stanju, prav primerno za kako trgovino ali obrt, ker je ob cesti, blizu župne cerkve. Ima 3 sobe, 2 lepi kleti v zemlji, nekaj vrta in vodnjak. Ceni se na 10.000 K. Morebitni kupci naj se zglasijo najkasneje do 1. avgusta t. l. pri županstvu v Adlešičih. 1168

Turške kose

pozna že staro in mlado kot priznano najboljšo, ker v vsakem oziru prekašajo vse druge izdelke. Dobijo se v dolgotih 56, 61, 67, 72, 78, 84 cm po 1 krono pri 883

F. S. Škrabar v Kranjski gori.

Naročila čez 10 komadov franco vsako postajo.

Hiša

s staroznano gostilno in vrtem pri kolodvoru na Gorenjskem se takoj po nizki ceni proda. Naslov pove upravništvo „Domoljuba“ pod številko 1025. (Znamka!) 1025

Pozor! Pozor!

Najtrpežnejše kritje sedanjosti je in ostane

zaliloški škričlj

preizkušen že nad 60 let. Kdor hoče imeti dobro in trpežno streho, naj se obrne na tvrdko Urban Weber nasl., Zalilog, posta Železniki. 1180 Zahtevajte vzorce!

VAJENCA

1178

za mizarstvo obrt sprejme takoj Lovro Brenčič, mizarški mojster, Vrhnika.

ZAHTEVAJTE

brezplačno različne vzorce za ženske in moške obleke iz prve gorenjske razpošiljalnice Ivan Savnik, Kranj, Gorenjsko štev. 151.

Priložnostni nakup!

Da bi čimbolj postala znana moja tvrdka, razpošiljam čevlje lastnega tovarniškega izdelka iz dobrega materijala in vsakemu primerne, v popolno zadovoljstvo vsakega naročnika.

Vojaški čevlji za hribolazce, silno močni in najmočnejšega surovega usnja z jermeni, posebno pripravni za gorske kraje, neokovani, ducat K 90-,-, par K 8-,-. Isti s podkovanimi podplati in podkvižo ducat K 95-,-, par K 9-,-.

Čevlji iz konjskega usnja Ia kakovosti za gospode, ducat K 114-,-, par K 10-,-; isti za dame in dečke ducat K 96-,-, par K 8-50.

Najlepši box-čevlji na zadrgo izvrstne kakovosti, elegantne oblike za gospode ducat K 144-,-, par K 13-,-; za dame in dečke ducat K 114-,-, par K 10-,-; za otroke št. 25 do 25 ducat K 59-,-, par K 5-,-, št. 26 do 29 ducat K 72-,-, par K 6-50, št. 30 do 35 ducat K 90-,-, par K 8-,-. 1163

Ker pošiljam samo dobro kvaliteto, sem prepričan, da me vsaki naročnik priporoči v krogu svojih znancev. Pri naročilu zadostuje številka ali dolgot stopala v centimetrih. Zamena dovoljena. Razpošilja po povzetju:

I. že 30 let obstoječa tovarna čevljev

— Jožef Vašatko, Mesto Ždar, Morava, N. —

Preskrbite se kolesarji

za sezono!

Vsak veččak kupi

WAFFENRAD

najboljše kolo v monarhiji, ali

KOSMOS-KOLO

dobro in ceno ljudsko kolo.

Oesterr. Waffenfabriks-Gesellschaft in Steyr. Čeniki zastoj in franco pri zastopniku Ivan Jax & sin, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 17. 1159